

Oferim acte seguit divuit extractes de les divuit veus més que acaben de configurar aquesta intensa aportació al debat. Per a fer boca.

FERRAN GARCIA-OLIVER

Historiador i escriptor

Fer de la llengua una variant a males penes reconoscible entre valencians és condemnar-la a indigència. Reduir el mercat cultural a la frontera de *la Comunitat* —que és així com en diuen del país, talment el nom d'una associació caritativoevangèlica o veges tu a saber què— és practicar una forma més d'eutanàsia, ben legal i poc dolorosa, però a la llarga de resultats letals. Continuar sense lligar dues economies complementàries, en l'àmbit de la macroregió que va d'Alacant a Lió, suposa perdre el tren del desenvolupament. Per als valencians Europa passa per Catalunya; sense el País Valencià i sense les Illes, Catalunya va coixa. Ara tot corre per les xarxes, les integracions, les connexions. Els aïllaments són suïcides. No és una noció d'identitat la que ens urgeix a habilitar els canals de contacte mutus, és una necessitat imperiosa de sobreviure enmig d'àrees econòmiques dinàmiques, cultures fortes i llengües emparades pels estats.

JULI CAPILLA

Director de 'Caràcters'

Des que el PP va arribar al Palau de la Generalitat, [...] l'esquerra ha estat marcada per una crisi ideològica i política permanent. [...] Si volem un canvi polític, però, *totes les esquerres* haurien de llimar aspreses ideològiques i defugir polítiques partidistes, i convergir cap a una *entesa extensa*, com més àmplia, millor. Els valencians ho necessitem. I el país s'ho mereix.

MARTÍ DOMÍNGUEZ

Director de 'Mètode'

Qüestionar Joan Fuster em sembla lícit, i

I divuit veus més

fins i tot suggerent. Ara bé, quina és l'alternativa? Han passat quasi vint anys de la seua mort, i la seua presència segueix sent enlluernadora. Ningú no ha aconseguit proposar una opció diferent, versemblant, amb un mínim èxit. Ans al contrari, amb massa freqüència hem comprovat que propostes aglutinadores, entenedores i edulcorades ("terceres vies"), han acabat transformant-se en un regionalisme ben entès, del tot folklòric i local, sense cap volada. [...]

Per això qüestionar-lo, o fins i tot suggerir que s'ha de "superar" (com si es tractara d'un entrebanc per a assolir més altes cimeres), sense alhora proposar una alternativa solvent, em sembla confús, quan no demagògic o cínic. L'anticatalanisme ja existia abans de Joan Fuster, com sens dubte també el catalanisme. No crec que Fuster siga el gran culpable de res, ni que sense ell ens haguérem estalviat cap tipus de conflicte social. En canvi, potser sense la seua tasca el castellà s'hauria imposat definitivament a la nostra societat [...]. La reacció antifusteriana, com tantes vegades s'ha dit, no ve del desig, potser legítim, de valencianitzar (és a dir, de reforçar els nostres elements distintius en el marc de la cultura catalana), sinó de castellanitzar el territori.

VICENT PITARCH

Filòleg, membre del IEC

Enmig de l'espectacle actual, que tot sovint té les traces d'una mena de retorn polític a la caverna, el primer humanista valencià del segle XX, ara el pensador més lúcid i l'intel·lectual més influent del seu temps, corre el risc imminent de tornar a convertir-se en *combustible per a falles*. Per començar, fa temps que

el sistema ha posat a treballar tots els seus recursos formidables per tal que el llegat fusterià siga desacreditat, eliminat de la faç social d'aquest país. Es tracta precisament d'eradicar un discurs honest i compromès, lúcid, rupturista i regenerador, cultíssim, racional i incitador al diàleg serè, que es vehicula mitjançant una prosa brillant, marcada per l'elegància i la força de l'impacte.

DORO BALAGUER

Pintor i escriptor

Els mitjans culturals [...] han aconseguit mantenir un cert rigor en les idees, justament a partir del

que en podríem dir les nostres senyes d'identitat [...] sense concessions al populisme i els temors que mostren tots els partits polítics, fins i tot els partits polítics valencians, sempre pensant en els vots i les tàctiques. Segurament és l'abandó de la cultura el que perjudica la política nacionalista i no el contrari.

VICENT PARTAL

Director de 'Vilaweb'

Em sembla que hi ha un error de base en l'apel·lació al consens social. Un líder polític o un moviment polític que volen tenir èxit no cerquen el consens sinó que el creen. Mirar allò que és consensuat i adaptar-s'hi no garanteix gran cosa més que la dilució del projecte propi. Si els valencians d'avui en dia majoritàriament rebutgen o abracen una idea no és perquè estiguem com a poble condemnats a fer-ho. És només perquè alguns han sabut generar un consens al voltant seu i uns altres no, purament i simple per les

circumstàncies. I no podem passar per alt que el consens a favor d'Espanya i del regionalisme sentimentaloides, que és això el que tenim, s'ha bastit amb tantes eines i tan potents que el que sorprèn és que encara no siga fins i tot més absolut.

PASQUAL MOLLÀ

Ex-diputat d'EUPV

Ara mateix, segurament amb l'impuls d'una certa desesperació ja viscuda en altres moments, però

també amb la incorporació d'una visió pessimista dels efectes de la globalització sobre les consciències identitàries, veiem alguns moviments en sectors polítics valencians que apunten a noves renúncies en denominacions, símbols o expressions que, quan se'n fa bandera, van més enllà del gest o qüestió tècnica i tornen a posar en qüestió els pocs instruments comuns de creació de col·lectivitat de què disposem.

JORDI MUÑOZ

Polítòleg

El suposat gir al centre (que a la pràctica implica imitar el PP) i l'abandonament definitiu de qualsevol

plantejament mínimament vinculat a una idea de país, altrament dits "adaptació a la realitat", han fet camí. Avui el poder al PSPV-PSOE es troba en mans d'un grup de dirigents que semblen haver renunciat definitivament a plantejar una alternativa de fons a l'hegemonia del PP.

Més enllà del PSPV, el panorama no és gaire més afalagador. [...]

Després d'haver intentat infructuosament d'explorar una hipotètica frontera electoral amb Unió Valenciana, ara que el blaverisme ha estat absorbit pel PP des del Bloc repesquen el mite del "bon salvatge" regionalista, i l'empren per assajar una nova versió d'aquells intents de teoritzar sobre una frontera electoral imaginada i ajustar la pròpia estratègia a la cerca de vots en caladors de dubtosa existència. El risc principal d'aquesta jugada és que, en els moviments de pèndol i equilibris impossi-

bles que cal fer per anar a cercar vots al més enllà hom s'oblida de les pròpies bases i acaba perdent votants precisament on no n'hauria de perdre cap.

ANTONI DEFEZ

Filòsof i escriptor

Ara bé, no tota la responsabilitat seria del sector socialista que, per cert, ara dubta si ser el partit d'un país

o d'una comunitat. També seria just tractar en la mateixa línia els reajustaments per fer cada cop més invisible la catalanitat a l'interior del nacionalisme polític valencià, si més no, al si del moviment majoritari d'aquesta tendència: l'abandó no fa gaire de l'anomenat nacionalisme cultural o els intents d'acostament als grups suposadament més raonables del blaverisme per tal de superar aquell fatídic 5% en serien, crec, mostres fefaents. Curiosa deriva aquesta, sens dubte. Com si tingués sentit un nacionalisme no cultural o acultural! Com si hom pogués trobar raonabilitat entre aquells que justament han sembrat durant anys d'irracionalitat i violència la política valenciana! De què es podrà parlar amb aquesta gent en un sentit de país si ja, d'entrada, hom s'autocensura tota referència a la llengua i la cultura? *Hypotheses non fingo*. A més, no és aquesta una ingènua, estèril i, alhora, perillosa manera d'intentar elevar un sostre electoral fa anys ja solidificat? No caldrien, per contra, altres iniciatives més imaginatives i agosarades?

TONI MOLLÀ

Periodista i sociolingüista

Els partidaris d'aquesta mena de revisionisme han fet circular la idea que

l'estancament del procés es deu a l'enfrontament entre catalanisme i anticatalanisme. Proposen, a l'efecte, un "pacte" entre aquests dos moviments antagònics com a panacea salvadora. Al nostre parer, aquesta "tercera via" parteix d'una visió simplista de la situació social i el seu diagnòstic és, per tant, erroni. L'escissió valenciana cal

entendre-la, com hem dit, en el context que la va generar —el tardofranquisme i la transició— i no al marge de tota referència social. D'altra banda, aquest pensament suposadament eclèctic recolza en l'acceptació antiutòpica de l'*statu quo*: una estratègia conservadora amagada sota la retòrica dels interessos comuns del valencianisme.

JOSEP L. BARONA

President de Valencians pel Canvi

En comptes d'articlar un projecte polític i cultural atractiu, de reformes socials i

institucionals i cohesionador en els elements comuns de la identitat valenciana, els promotors de la divisió i el conflicte han generat en la societat valenciana reaccions de fugida i desànim. La dreta postfranquista ha tingut un èxit espectacular en transformar el que a finals del 70 apareixia com un projecte polític atractiu i progressista, la construcció del País Valencià, en un vesper atiat per minories elitistes i radicals, contraposant la preocupació pel país, l'autonomia institucional, la cultura i la llengua al progrés econòmic i la riquesa. La devastadora economia del taulell tenia darrere també aquesta ideologia. La conseqüència és clara: el projecte de construcció nacional s'ha amagat al calaix.

FRANCESC PÉREZ MORAGÓN

Historiador i escriptor

El vell tòpic es manté per damunt dels canvis de segle. Ja ho

deia Emili Gómez Nadal, en *El País Valencià i els altres* (1972): "Per molt que em remunte en els records personals —diguem-ne mig segle en arrere—, m'és fàcil de constatar que el valencià animat de sentiments 'cívics' té, ara com llavors, dos grans temes sobre els quals troba que li cal exercitar la seua patriòtica vigilància." I afegia: "[...] per una banda, el cens d'habitants de la ciutat de Sevilla, i per una altra, la suposada conspiració, centrada a Barcelona, per tal de sotmetre València i el país tot sencer a l'imperialisme català'."

CARLES MULET

Ex-dirigent d'EUPV i de la UPV

Cal tenir en compte, d'una banda, la profunda impregnació que han deixat al país els quasi quinze anys de desplegament d'un model econòmic especulatiu i depredador, prenyat de pràctiques corruptes i clientelars [...]. I d'altra banda, la postergació especialment profunda que sofreixen els partits de l'oposició, un element primordial de la qual ha estat la *débaçle* i la degradació del PSPV-PSOE. [...] Un procés de degradació de la vida política interna i una manca de projecte que els ha fet fluctuar massa sovint a l'hora d'aportar solucions a la problemàtica valenciana o, el que es pitjor, els ha dut a fer un seguidisme eixorc dels plantejaments del PP. [...]

La situació de la resta de l'espectre nacionalista, d'esquerres o progressistes no és pas més encoratjadora. [...] La indefinició i els tombs político-electoral del Bloc n'han danyat la imatge i n'han anat minant la confiança. Però la major perplexitat és veure com una organització que prioritza la seva institucionalització prefereix assentar-se més i més en l'àmbit ideològic de centre-dreta, que no li ha donat cap èxit electoral, negligint el posicionament d'esquerra que sí que n'ha possibilitat la, tot i que minsa, presència parlamentària.

Si gairebé trenta anys d'intents de "valencianisme totalitari" s'han mostrat tan eixorcs, potser caldria plantejar-nos si no seria més rendible un canvi "a la mallorquina" on, al costat del partit valencià de centre-dreta, hi hagués un altre pol nacional d'esquerra. Per això caldria un procés de convergència almenys entre els sectors minoritaris d'esquerres integrats a l'actual Bloc i Iniciativa pel Poble Valencià, complementat amb una "aclimatació" definitiva d'ERC-ERPv al País Valencià. Una sinergia que sembla a hores d'ara molt prematura.

[...] La societat valenciana és molt més progressista que el govern que l'administra. I, afortunadament, també el nacionalisme valencià és molt

més que els partits que el volen patriomonalitzar.

FRANCESC VIADEL

Escriptor i periodista

A les pàgines d'un diari tan influent i prestigiós com *La Vanguardia* Camps deixa de ser el reietó ultracatòlic, autoritari i gris de províncies que ha tallat les emissions de TV3 al País Valencià com un zelós líder iranià qualsevol per a convertir-se gairebé en un estadista bonhomíus i assenyat que, a més, ara resulta que vol persuadir els catalans de la necessitat d'anar junts de la mà contra el socialisme centralista i pervers. Naturalment que més enllà de les bones paraules no existeix la persecució política del valencianisme, l'anihilament social del valencià, els models de gestió corruptes, les velles ofenses, la violència brutal o l'ostracisme contra els qui s'han passat dècades defensant una llengua i una cultura que sabien comuna amb Catalunya i Balears.

FRANCESC DE PAULA BURGUERA

Fundador del PNPV

Quin projecte de país tenim? Quines són les propostes polítiques, quines les idees sota les quals hem de projectar el futur del nostre país? De la Renaixença ençà, solament podem trobar una idea seriosa del país que som –del país que podríem ser– que no és altra que la proposada per Fuster.

FRANCESC BAYARRI

Escriptor i periodista

Cada nova derrota electoral, els grups a l'esquerra del PP es pregunten les causes del desamor de l'electorat cap a ells. I dissenyen una nova estratègia de curtes mires: a quatre anys vista. Sempre la mateixa: intentar copiar les formes del guanyador.

ADOLF BELTRAN

Escriptor i periodista

Les terceres o quartes vies no són una novetat. Se n'han formulat moltes en aquest període, ja extens, que es va iniciar amb la transició democràtica i solen coincidir en una mena de "transigència" benintencionada, com si "tot" el conflicte es poguera atribuir a uns quants malentesos i exageracions. Simplifiquen la realitat, amb una "autocrítica" que no ho és perquè es tracta ben bé d'una "adaptació" a les condicions dominants.

JOAN FRANCESC MIRA

Antropòleg i escriptor

El recel anticatalà i el recel antieuropeu han estat, i en part encara són, un dels components invariables del substrat més profund de la ideologia nacional espanyola, i l'anticatalanisme valencià és –amb components i orígens específics– una expressió i un efecte d'aquesta ideologia: la que determina profundament el pensament polític i les actituds culturals de gran part de la dreta valenciana, fins i tot, o sobretot, quan es presenta com a apassionadament regionalista. I que ha condicionat també bona part de les actituds i posicions de l'esquerra majoritària. Aquestes són doncs, les condicions del problema i els continguts del "conflicte valencià": és un conflicte de posicions polítiques, d'interessos sovint no del tot clars, i d'ideologies nacionals. Però és també, i de manera molt profunda, un conflicte d'actituds bàsiques davant de la vida social, de la cultura i del món mateix de les idees.

[...] I pel que fa al futur previsible, no estic del tot segur que el "model holandès" –el que està fet de civisme, racionalitat i tolerància– siga el que adoptarà globalment la societat valenciana. Sí que estic segur que el mantindrem una part important d'aquesta societat, com a defensa de la raó, de la intel·ligència, de la vida civil i de la cultura: d'aquells valors que ens fan ser europeus.

ÈXIT DE L'ASSEMBLEA GENERAL DELS DOMINIS EUROPEUS

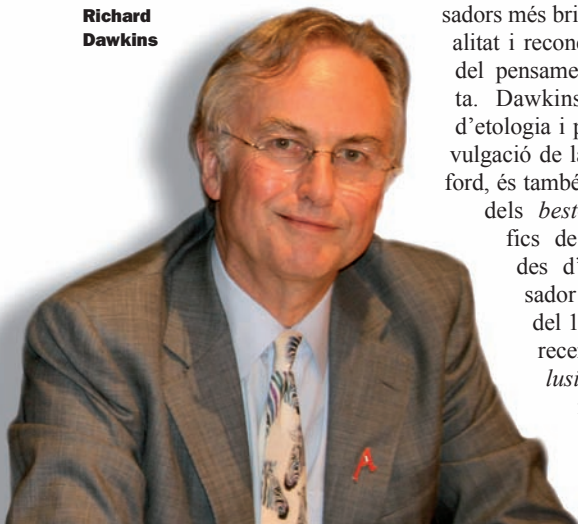
Ha estat una de les trobades que més delegats ha acollit: entre el 18 i el 20 de març ha tingut lloc a Barcelona la 38a assemblea general de CENTR, el consell europeu de dominis territorials de primer nivell d'internet (on també s'inclouen el .ca canadenc o el .jp del Japó). S'hi ha debatut, entre més qüestions, les tendències que en el futur marcaran internet o les directives sobre seguretat. Els responsables europeus d'internet han felicitat puntCAT per la bona organització de la trobada: "La millor de les que s'han fet fins ara".

RICHARD DAWKINS, 'HONORIS CAUSA' A VALÈNCIA

Quan fa cent anys que els estudiants de la Universitat de València homenatjaren Charles Darwin i en reivindicaren el llegat (fou de les poques institucions europees que commemoraren aleshores el centenari darwinista), el mateix paranimf de la mateixa universitat viurà, en aquest intens any Darwin, un altre acte solemne amb un esperit idèntic. Perquè el 31 de març hi és investit doctor *honoris causa*

Richard Dawkins (Nairobi, Kenya, 1941), considerat un dels pensadors més brillants de l'actualitat i reconegut explicador del pensament evolucionista. Dawkins, investigador d'etologia i professor de divulgació de la ciència a Oxford, és també autor d'alguns dels *best-sellers* científics de més impacte, des d'aquell trasbalsador *El gen egoista* del 1976 fins al més recent *The God Delusion* (que encara no té, val a dir-ho, traducció al català).

Richard Dawkins

EL TEMPS

EL PATRONAT CATALUNYA MÓN OFEREIX NOVES BEQUES PER A ESTUDIS INTERNACIONALS

Amb voluntat de formar especialistes en relacions internacionals, el Patronat Catalunya Món engega un programa d'ajuts en estudis internacionals. Les beques tindran un import de 22.000 euros cada una. L'objectiu de les ajudes és oferir suport econòmic a llicenciats per acudir a cursos de màster o postgrau sobre estudis internacionals en centres universitaris especialitzats arreu del món. Per al curs 2008-2009, el Patronat Catalunya Món ofereix un màxim de dotze beques repartides entre tres convocatòries diferents, patrocinades per la Federació Catalana de Caixes i les diputacions de Lleida i Girona.

HOMENATGE ALS PERIODISTES ANTIFRANQUISTES

RAPHA GIL

L'historiador Josep Fontana va participar de l'homenatge.

"Els altres periodistes de 1939" és el nom de l'acte amb el qual el Grup de Periodistes Ramon Barnils va reivindicar, dimecres passat, la figura d'aquells periodistes catalans que no van voler col·laborar amb el règim franquista. Aquesta decisió va fer que molts d'aquests professionals de la informació fossin afusellats, que un bon nombre haguessin de marxar a l'exili i

que uns altres patissin l'exili interior. Aquest acte té lloc en un context de reacció a les diverses mostres de reconeixement al periodista Carlos Sentís, que el Ministeri de Treball espanyol i el Col·legi de Periodistes de Catalunya van organitzar fa setmanes. Sentís fou un destacat activista franquista que des dels seus escrits a la premsa va prendre una posició clara al bàndol feixista.

CONTRA FRANCO, ALCALDE HONORÍFIC DE VALÈNCIA

El grup municipal socialista a l'Ajuntament de València ha presentat una moció en què sol·licita que es retiri al dictador Franco la condició d'alcalde honorífic de la ciutat. "Ens sembla inacceptable que el màxim responsable d'un règim dictatorial i colpista continuï ostentant la màxima distinció que concedeix l'Ajuntament", ha dit el regidor socialista Juan Soto. El regidor adueix que la llei de memòria història obliga l'ajuntament a retirar "les mencions commemoratives o d'exaltació de la revolta militar, de la guerra civil i la dictadura".

EL TEMPS

Francisco Franco

PORTA OBERTA A UN FUTUR TRACTAMENT PER AL PARKINSON AMB ESTÍMULS ELÈCTRICS

Una nova investigació suggereix que estimular elèctricament la medulla podria ajudar a tractar la malaltia de Parkinson. Les proves han estat efectuades en ratolins afectats per la malaltia que, després de l'estimulació, presentaven uns moviments completament normals. Si aquesta tècnica fos aplicable als humans, seria una alternativa als tractaments quirúrgics molt invasius que es fan actualment. El tractament farmacològic més estès per a pal·liar els símptomes de la malaltia és la levodopa, una substància que substitueix la dopamina endògena. El problema de la levodopa és que en disminueix l'efectivitat a mesura que avança la malaltia i, a la llarga, té efectes secundaris que cal controlar amb més fàrmacs. Alguns pacients que no responen als medicaments se sotmeten a intervencions quirúrgiques.

JORDI PLAY